

DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD, MEDIA EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de vastlegging van een tijdspad en quota voor het toegankelijk maken van omroepprogramma's en over het verstrekken van subsidies ter uitvoering van artikel 151 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie
- Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

In de Vlaamse Gemeenschap wordt de toegankelijkheid van televisieprogramma's verzekerd door het opleggen van toegankelijkheidsverplichtingen en door het ter beschikking stellen van subsidies. De decretale grondslag voor deze regeling is gelegen in artikel 151 van het mediadecreet. Deze bepaling werd geconcretiseerd in een besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012 dat een tijdspad en quota bevat voor het toegankelijk maken van televisieomroepprogramma's en dat het verstrekken van subsidies regelt. Dit besluit trad in werking op 19 december 2012. De subsidieregeling die erin vervat is, geldt voor een periode van 10 jaar na de datum van inwerkingtreding en houdt op uitwerking te hebben op 20 december 2022.

Hierbij wordt een nieuw uitvoeringsbesluit voorgelegd dat de toegankelijkheid van televisieprogramma's blijvend moet verbeteren, en dat de subsidieregeling hierrond voor de komende jaren zal regelen.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorliggend voorontwerp van besluit heeft betrekking op het beleidsveld media en is gerelateerd aan het inhoudelijk structurelement Mediaorganisaties ondersteunen.

In het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019 – 2024 zijn volgende passages terug te vinden:

“In een steeds globaler en digitaler wordend medialandschap is het van belang dat er in Vlaanderen kwalitatieve programma's blijven gemaakt worden en dat de kijkers deze op alle mogelijke platformen kunnen vinden”;

“We zetten de aangepaste Europese richtlijn Audiovisuele Mediadiensten op een correcte en redelijke manier om.”

In de beleidsnota media 2019-2024 zijn volgende passages terug te vinden onder SD I.1. “Creëren van een divers, toegankelijk en duurzaam medialandschap”/ OD I.1.2. “Toegankelijker maken van audiovisuele media”:

“Ik wil de toegankelijkheid van het media-aanbod maximaliseren”;

“Daarnaast zal ik de particuliere televisieomroeporganisaties blijven steunen voor het toegankelijk maken van nieuws- en actualiteitenprogramma’s”;

“Met het oog op de in 2020 om te zetten AVMD-richtlijn in het mediadecreet (zie OD A.3.2), zal uiterlijk eind 2022 het betreffende uitvoeringsbesluit toegankelijkheid herwerkt worden”.

Bijgaand voorontwerp van besluit is een nieuw uitvoeringsbesluit dat de toegankelijkheid van televisieprogramma’s en de subsidieregeling hierrond voor de komende jaren regelt.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- De Vlaamse Regering gaf haar eerste principiële goedkeuring aan dit dossier op 14 oktober 2022;
- De Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media verleende advies op 10 november 2022;
- De Vlaamse Adviesraad Handicap verleende advies op 18 november 2022.

Advies Sectorraad Media dd. 10 november 2022

De Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media formuleerde op 10 november 2022 zijn advies over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de vastlegging van een tijdspad en quota voor het toegankelijk maken van omroepprogramma’s en over het verstrekken van subsidies ter uitvoering van artikel 151 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie. De Sectorraad Media adviseert positief, maar heeft nog enkele opmerkingen bij het voorliggend ontwerp van besluit.

1. De Sectorraad Media leest in de toelichting: *“het bestaande uitvoeringsbesluit zorgde destijds voor vooruitgang, maar heeft nu zijn limieten bereikt”*. De Sectorraad ziet niet welke grenzen er nu juist verlegd worden met het nieuwe besluit. Hiervoor ontbreekt immers een evaluatie van het huidige instrument. De Sectorraad vraagt zich af in welke mate omroepen bijvoorbeeld hebben voldaan aan de verplichting om hun programma’s “voortdurend en in toenemende mate met evenredige maatregelen toegankelijk te maken voor personen met een handicap”.

In antwoord hierop kan gesteld worden dat de verplichting omtrent het “voortdurend en in toenemende mate met evenredige maatregelen toegankelijk maken voor personen met een handicap” in 2021 ingeschreven werd in artikel 151 van het mediadecreet. De omroepen DPG Media, SBS Belgium en VRT rapporteerden in de loop van 2022 een eerste keer aan de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM). 2021 wordt als referentiejaar gebruikt om verdere groei op volgen. De VRM kan nu dus nog niet aangeven hoe dit evolueert, maar vanaf volgend jaar zal dat wel kunnen.

Het Departement CJM hield in het kader van het huidige uitvoeringsbesluit toegankelijkheid jaarlijks een opvolging bij van de ondertitelingscijfers. Die cijfers werden aangeleverd in functie van de jaarlijks eindrapportering van de subsidietoekenning voor het brengen van live en semi-live ondertiteling door VTM(1) en Play4.

ondertitelings% 13u-24u	2016	2017	2018	2019	2020	2021
VTM	91,7	93,2	94,87	94,57	95,69	96,1
Q2/VTM2	93,94	94,43	94,46	94,61	96,97	94,71
Vitaya/ VTM3	89,98	91,25	95,07	97,58	98,18	99,99
VIER/Play4	88,56	86,81	83,75	81,65	85,19	83,03 ¹
VIJF/Play5	99,97	100	100	100	100	99,94
ZES/Play6	100	100	99,85	99,79	99,33	100

Een evaluatie van deze cijfergegevens leidt tot volgende conclusie:

- De ondertitelingscijfers van de Vlaamse omroepen die onder de vooropgestelde quota vallen van het huidige uitvoeringsbesluit toegankelijkheid televisieprogramma's, m.n. VTM en Play4, werden jaar na jaar ruimschoots behaald. Het brengen van ondertiteling wordt door de omroepen van DPG Media en SBS Belgium zelf ook als een vanzelfsprekendheid beschouwd.
- Live en semi-live ondertiteling is en blijft een heel arbeidsintensief proces en is sterk onderhevig aan technische complicaties. Hier wordt vanuit de omroepen op ingezet voor journaals en actualiteitenprogramma's (heel vaak semi-live OT) maar voor bepaalde programma's zoals sportwedstrijden (volledig live) is dit onrealiseerbaar.
- Omroepen die voornamelijk buitenlandse anderstalige programma's aankopen om uit te zenden behalen hoge ondertitelingscijfers omdat deze programma's sowieso ondertiteld moeten worden door middel van open ondertiteling (= ondertiteling die ingebrand wordt in het beeld).

Met het nieuwe uitvoeringsbesluit worden daadwerkelijk stappen vooruit gezet. Hierop wordt verder ingegaan in de repliek (punt 3) op de aanbeveling van Vlaamse Adviesraad Handicap – NOOZO.

2. De Sectorraad Media merkt op dat er in de nota door elkaar heen wordt verwezen naar omroepen, omroepprogramma's en omroeporganisaties. De Sectorraad vraagt waarop het marktaandeel slaat en vraagt verduidelijking.

In dit verband kan verwezen worden naar artikel 2 van het ontwerp van besluit, dat stelt dat particuliere televisieomroeporganisaties binnen hun lineaire omroepprogramma's die na de inwerkingtreding van dit besluit gedurende een kalenderjaar een marktaandeel hebben van minstens 2%, 40% van de zendtijd tussen 13u en 24u moeten ondertitelen. Het gaat dus om het marktaandeel van de lineaire omroepprogramma's van de particuliere televisieomroeporganisaties. Krachtens artikel 2, 28° van het Mediadecreet is een omroepprogramma het geheel van programma's (en alle additioneel meegestuurde informatie) dat door een omroeporganisatie op basis van een programmaschema wordt aangeboden onder een merk of titel. In gewone taal betreft het een televisiekanaal, zoals VTM2 of Play4.

De definitie van marktaandeel in het ontwerpbesluit is niet veranderd t.o.v. het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012: het aandeel in het totale kijkcijferbereik op de televisieomroepmarkt voor een bepaalde periode.

3. Tenslotte vraagt de Sectorraad zich af of de toegankelijkheidsverplichtingen ook uitgebreid worden naar videoplatformdiensten. Videoplatformen kunnen volgens de Sectorraad immers een rol spelen door middel van functionaliteiten die ze ter beschikking moeten stellen van hun gebruikers. De Sectorraad vraagt zich ook af of vloggers en live streamers onder het uitvoeringsbesluit vallen en hoe dit zich in de praktijk zou vertalen.

In repliek hierop kan gesteld worden dat de toegankelijkheidsverplichtingen in het voorontwerp van besluit van toepassing zijn op de particuliere televisieomroeporganisaties, behalve voor wat

¹ In het eindrapport van VRM wordt 86% aangehaald voor 2021.

betreft audiobeschrijving. Audiobeschrijving moet immers enkel worden aangeboden door de private televisieomroeporganisaties en dus niet door de regionale televisieomroeporganisaties. Als vloggers en live streamers zouden voldoen aan de omschrijving van omroepdienst in art 2, 26° van het Mediadecreet en aan artikel 2, 21° of artikel 2, 24° van het Mediadecreet zullen zij gekwalificeerd kunnen worden als lineaire of niet-lineaire televisiediensten. In dat geval zijn zij in principe onderworpen aan het voorontwerp van besluit. Echter, de toegankelijkheidsverplichtingen van artikel 2 en volgende zijn slechts van toepassing op lineaire kanalen die gedurende een kalenderjaar een marktaandeel hebben van minstens 2%. Op dit moment voldoen vloggers en live streamers - als ze als televisieomroepdienst gekwalificeerd kunnen worden - niet aan deze vereiste.

Videoplatformdiensten zijn geen televisieomroepdiensten en zijn dus niet onderworpen aan het voorontwerp van besluit.

Aanbevelingen Vlaamse Adviesraad Handicap – NOOZO - dd. 18 november 2022

De Vlaamse adviesraad handicap, NOOZO, formuleerde op 18 november 2022 eveneens zijn advies over het voorontwerp van besluit. NOOZO formuleerde daarbij een aantal aanbevelingen:

1. Moedig omroeporganisaties aan om actieplannen rond toegankelijkheid op te maken met een duidelijk stappenplan op korte, middellange en lange termijn.
Verlaag de marktaandeel-drempel voor private omroeporganisaties trapsgewijs naar meer realistische percentages met haalbare quota of minimumdoelen voor toegankelijkheids-opties.

Met toepassing van artikel 151, §4 van het Mediadecreet moeten de particuliere televisieomroeporganisaties sinds 2021 elk jaar aan de VRM rapporteren over de wijze waarop zij aan de toegankelijkheidsverplichtingen hebben voldaan. Daarin moeten zij ook eventuele actiepunten vermelden.

In bijgaand ontwerp van besluit wordt de marktaandeeldrempel voor ondertiteling verlaagd van 5% naar 2%. Daarnaast moeten alle omroeporganisaties, ook die met hoge toegankelijkheidscijfers, conform artikel 151, §1 van het Mediadecreet hun programma's voortdurend en in toenemende mate met evenredige maatregelen blijven toegankelijk maken voor personen met een handicap. De frase "in toenemende mate" impliceert dat er elk jaar vooruitgang moet gemaakt worden. In overweging (22) stelt de AVMD-richtlijn dat toegankelijkheidsvereisten door middel van een gestaag en continu proces moeten worden gerealiseerd, rekening houdend met de praktische en onvermijdelijke beperkingen die volledige toegankelijkheid in de weg kunnen staan, zoals programma's of evenementen die rechtstreeks worden uitgezonden. Met dit ontwerp van besluit komt de Vlaamse Regering daaraan tegemoet.

2. Werk een toegankelijkheidsbeleid uit met aandacht voor de diversiteit binnen de groep personen met een handicap en hun diverse noden.
Werk aan toegankelijkheid van media vanuit de principes van universeel ontwerp.
Stimuleer zenders om ervaringsdeskundigen te betrekken bij het toegankelijkheidsbeleid, het ontwerp en uitwerking van effectieve maatregelen. Geef ervaringsdeskundigen de mogelijkheid om op een structurele manier mee te werken aan een toegankelijkheidsbeleid.

Met de omzetting van de nieuwe AVMD-richtlijn uit 2018 is het toepassingsgebied van artikel 151, §1 van het Mediadecreet verruimd. In de memorie van toelichting bij het decreet tot omzetting van de AVMD-richtlijn wordt gewezen op de nieuwigheid dat in deze bepaling niet langer uitsluitend toegankelijkheid voor personen met een visuele of auditieve beperking wordt beoogd². Om die reden is er in de algemene toegankelijkheidsvereiste in de eerste paragraaf van het nieuwe artikel 151 van het Mediadecreet niet langer sprake van 'personen met een visuele of auditieve

² Vlaams Parlement, 2020-2021, 644/1, p. 43.

handicap', maar wel van 'personen met een handicap'. Dit neemt echter niet weg dat overwegende 22 van AVMD2018 aangeeft dat deze bepaling in het bijzonder betrekking heeft op personen met een visuele of auditieve beperking.

Voor wat betreft het betrekken van ervaringsdeskundigen bij het toegankelijkheidsbeleid: de expertise van ervaringsdeskundigen is zeker waardevol. Om die reden werd ter voorbereiding van dit besluit overleg gepleegd met diverse stakeholders en belangenorganisaties, waaronder NOOZO.

In de loop van 2023 zal een overkoepelend overlegplatform toegankelijkheid televisie opgezet worden met als doel op regelmatige basis kennis uit te wisselen en afspraken te maken tussen de omroepen en de dienstenverdelers. Dit overlegplatform zal ook open staan voor suggesties van ervaringsdeskundigen.

3. Behoud concrete quota voor ondertiteling. Zorg ervoor dat ze ambitieus genoeg zijn en streef naar een volledige ondertiteling van alle programma's.

Er is bewust voor gekozen om in voorliggend uitvoeringsbesluit niet met concrete quota voor ondertiteling te werken omdat dit besluit voortbouwt op de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012. De vooropgestelde minimumquota worden met de nieuwe bepaling in artikel 151 §1 van het mediadecreet vanaf 2021 – met 2021 als referentiejaar – continu scherper gesteld. Omroepen die reeds vervat waren onder het oude besluit, hebben al hoge ondertitelingscijfers (zie replek op advies SARC – punt 1) en moeten met toepassing van artikel 151 hun programma's verder voortdurend en in toenemende mate met evenredige maatregelen toegankelijk maken voor personen met een handicap.

Via voorliggend uitvoeringsbesluit worden voortaan ook minimumquota voor ondertiteling opgelegd voor omroepen met een marktaandeel vanaf 2%, daar waar deze grens vroeger op 5% lag. Momenteel zal deze verscherping niet veel verandering met zich mee brengen maar voor eventuele nieuwkomers die de 2%-grens marktaandeel zouden overschrijden, zal dit wel een grote aanpassing betekenen. Voor deze omroepen wordt een overgangsregeling voorzien: ze hebben maximaal een jaar de tijd om minstens 40% van alle zendtijd tussen 13u en 24u van ondertiteling te voorzien. Verder vallen deze omroeporganisaties ook onder de bepaling van artikel 151 van het mediadecreet.

Nieuw is ook dat het tweede lid van artikel 2 de ondertitelingsverplichtingen doortrekt naar het niet-lineair aanbod van de particuliere televisieomroepen met een lineair marktaandeel van meer dan 2%. Voor televisieomroepprogramma's waarvoor ondertiteling bestaat, moet deze ondertiteling ook ter beschikking gesteld worden bij het niet-lineair aanbieden van deze omroepprogramma's.

De nieuwe subsidieregeling geeft voorrang aan nieuwe toegankelijkheidsinitiatieven, nieuwe leertrajecten en kleinere spelers die van nul moeten beginnen. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen particuliere televisieomroeporganisaties. Ook spelers met een marktaandeel van kleiner dan 2% komen in aanmerking voor subsidiëring.

4. Zorg voor een verplicht minimumpercentage (via een groeipad) voor programma's met audiobeschrijving.

Omtrent het aanbieden van audiodescriptie (AD) is er bewust voor gekozen om geen quota voorop te stellen. Elke omroep heeft immers zijn eigenheid met een eigen programma-aanbod en AD is daar niet altijd op toepasbaar. Het is ook niet evident om het aanbod van de particuliere televisieomroeporganisaties in Vlaanderen te vergelijken met dat van andere gemeenschappen en landen waar een sterke dubbingcultuur heerst of die kunnen genieten van een grote afzetmarkt. Een uitbreiding van het AD-aanbod wordt evenwel gestimuleerd door de verplichting op te nemen om AD ter beschikking te stellen bij het aanbieden van Nederlandstalige fictie waarvoor audiodescriptie reeds werd aangemaakt, waaronder alvast de fictiereksen vallen die mede gefinancierd worden vanuit het VAF.

Het is voor de omroeporganisaties een eerste stap naar het bewust aanbieden van AD door de verplichting dat het medium waarop deze aangemaakte AD-track wordt aangeboden (eindapparaat, apart kanaal, videoplatform, Earcatch, andere app, ...) ook duidelijk moet gecommuniceerd worden naar het publiek via de website en de EPG.

5. Zorg voor een groter media-aanbod in Vlaamse Gebarentaal:

- Zet een experiment op rond programma's in VGT. Plaats gebarentaligen mee aan het stuur van dit project.
- Evalueer het experiment en schaf de regelgeving bij om wel haalbare verplichtingen rond VGT op te nemen.
- Zorg dat private en publieke omroepen elkaar versterken en samenwerken om programma's in VGT aan te bieden. Werk hiervoor samen met dove media-experten.

Om in te gaan op de aanbeveling van NOOZO om een groter media-aanbod te voorzien in Vlaamse Gebarentaal, wordt in de eerste plaats gekeken naar VRT, die hieromtrent als publieke omroep een belangrijke rol vervult.

Voorliggend besluit houdt voor televisieomroeporganisaties met een marktaandeel vanaf 30% vast aan de huidige regeling die stelt dat deze omroeporganisaties het hoofdjournaal toegankelijk moeten maken door middel van VGT. Als alternatief kan de betrokken televisieomroeporganisatie eventueel een ander actualiteitenprogramma aanbieden met VGT in het geval dit een interessanter aanbod zou opleveren.

Het staat de particuliere televisieomroeporganisaties met een marktaandeel kleiner dan 30% vrij om in functie van het aanbieden van VGT initiatieven uit te werken, zonder dat zij hier uitdrukkelijk toe worden verplicht. Via de subsidieregeling kan een voorstel ingediend en ondersteund worden vanuit het mediabeleid. Initiatieven rond VGT vallen hierbij onder de prioritaire categorie van subsidietoekenning aangezien het gaat om nieuw op te zetten initiatieven en leertrajecten.

6. Rapportage over toegankelijkheidsinspanningen moet zowel kwalitatieve als kwantitatieve indicatoren bevatten.

Betrek personen met een handicap bij de opvolging en rapportering van de toegankelijkheid van audiovisuele media.

Gebruik de informatie uit de toegankelijkheidsrapporten en monitoring om knelpunten aan te pakken via nieuw beleid (onder andere bij de beleidsevaluatie binnen 5 jaar).

De kwaliteit van de toegankelijkheidsinspanningen ligt in Vlaanderen heel hoog. De hoge kwaliteitsnormen en -eisen die VRT vooropstelt dragen hier zeker toe bij en gelden als maatstaf voor de particuliere televisieomroeporganisaties. Bij de besprekingen met de televisieomroeporganisaties werd ook gevraagd om een overzicht over te maken van de klachten die de omroepen ontvangen aangaande toegankelijkheid. Daaruit bleek dat klachten zelden gaan over de kwaliteit van de toegankelijkheid. De omroepen hebben zelf geen vat op kwalitatieve toegankelijkheids-opties voor de eindgebruiker zoals het aanpassen van achtergrond, tekstkleur en tekstgrootte. Deze zaken moeten worden opgenomen met de dienstenverdelers. De functionaliteiten van hun eindapparaten kunnen dus niet geregeld worden via voorliggend besluit. Voor de toegankelijkheidsverplichtingen van de eindapparaten van de dienstenverdelers, wordt verwezen naar de nieuwe toegankelijkheidsrichtlijn. Hun eindapparaten moeten vanaf juli 2025 en mits toepassing van een overgangsregeling vanaf 2030 deze signalen makkelijk oproepbaar maken voor de eindgebruikers (zie bijlage 1 bij het Mediadecreet, afdeling 4, b))³.

Om de implementatie van deze toegankelijkheidsrichtlijn zo vlot mogelijk te laten verlopen en de omroepen (VRT + particuliere) en dienstenverdelers optimaal op mekaar te laten afstemmen, zal

³ Tot televisiediensten toegang verschaffende diensten moeten zorg dragen voor de volledige transmissie van de toegankelijkheidscomponenten van televisiediensten, zoals ondertiteling, audiobeschrijving, auditieve ondertiteling en gebarentaal, met passende kwaliteit voor accurate weergave, met synchronisatie van geluid en video, en met mogelijkheid tot weergave- en gebruikscntrole voor de gebruiker.

in de loop van 2023 een overkoepelend overlegplatform toegankelijkheid televisie opgezet worden met als doel op regelmatige basis kennis uit te wisselen en afspraken te maken tussen de omroepen en de dienstenverdelers. Dit overlegplatform zal ook open staan voor suggesties van ervaringsdeskundigen.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

In de Vlaamse Gemeenschap is de toegankelijkheid van televisieprogramma's decretaal en reglementair geregeld door middel van verplichtingen en quota, maar ook door het ter beschikking stellen van subsidies aan particuliere televisieomroeporganisaties. Deze quota en steunregeling vinden hun decretale grondslag in artikel 151 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie. Op 14 december 2012 keurde de Vlaamse Regering een uitvoeringsbesluit goed dat een tijdspad en quota bevat voor het toegankelijk maken van omroepprogramma's en dat het verstrekken van subsidies regelt. Dit besluit trad in werking op 19 december 2012. De subsidieregeling die erin vervat is, is van kracht voor een periode van 10 jaar na de datum van inwerkingtreding.

Vandaag is er nood aan een nieuw plan om de toegankelijkheid van audiovisuele media blijvend te verbeteren. Het bestaande uitvoeringsbesluit zorgde destijds voor vooruitgang, maar heeft nu zijn limieten bereikt. Hierbij wordt een nieuw uitvoeringsbesluit voorgelegd dat het besluit van 14 december 2012 vervangt en dat de toegankelijkheid van televisieprogramma's en de subsidieregeling hierrond voor de komende jaren regelt.

Net als het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012 kan het voorliggende voorontwerp van besluit inhoudelijk opgedeeld worden in twee luiken: enerzijds een luik toegankelijkheidsverplichtingen (tijdspad en quota in uitvoering van artikel 151, §3, van het mediadecreet) en anderzijds een luik subsidieregeling in uitvoering van artikel 151, §5, van het mediadecreet voor het toegankelijk maken van televisiediensten door middel van audiodescriptie, gesproken ondertiteling, ondertiteling en Vlaamse Gebarentaal.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 definieert een aantal begrippen die verderop in de tekst van het voorontwerp aan bod komen. Het merendeel van de definities is hernomen uit het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012.

Artikel 2 heeft betrekking op de ondertitelingsverplichtingen van de particuliere televisieomroeporganisaties. Deze bepaling legt - met uitzondering van hetgeen hierna bepaald wordt - geen nieuwe ondertitelingsquota op, aangezien artikel 151, §1 van het mediadecreet reeds bepaalt dat de openbare en particuliere televisieomroeporganisaties hun programma's voortdurend en in toenemende mate met evenredige maatregelen toegankelijk moeten maken voor personen met een handicap. Wel wordt de drempel voor ondertitelingsverplichtingen verlaagd naar particuliere televisieomroepen met een marktaandeel vanaf 2% (in plaats van de huidige 5% norm). Alle televisieomroepen met een huidig marktaandeel van meer dan 2% hebben immers nu reeds heel hoge ondertitelingscijfers.

Het tweede lid van artikel 2 trekt de ondertitelingsverplichtingen door naar het niet-lineair aanbod van de particuliere televisieomroepen met een lineair marktaandeel van meer dan 2%, door te stellen

dat er voor de televisieomroepprogramma's waarvoor ondertiteling bestaat, deze ondertiteling ook ter beschikking moet gesteld worden bij het niet-lineair aanbieden van deze omroepprogramma's.

Opgemerkt weze dat de ondertitelingsverplichtingen in artikel 2 – parallel met artikel 151, §1 van het mediadecreet – worden opgelegd aan alle particuliere televisieomroeporganisaties die de drempel van 2% marktaandeel overschrijden, inclusief de regionale televisieomroeporganisaties. In de praktijk zal dit weinig impact hebben totdat een regionale televisieomroeporganisatie een marktaandeel van 2% behaalt.

Het derde lid van artikel 2 handelt over auditieve ondertiteling, en strekt ertoe dat particuliere televisieomroeporganisaties voor hun omroepprogramma's vermeld in het eerste lid een compatibel signaal voor auditieve ondertiteling beschikbaar stellen ten aanzien van de eindgebruiker. Dit moet ertoe leiden dat er werk gemaakt wordt van het aanbieden van oplossingen voor de gebruiker, door o.m. samen met de dienstenverdelers te gaan kijken naar wat er precies nodig is om programma's ook via de eindapparaten door middel van auditieve ondertiteling toegankelijk te maken (= uitvoering geven aan de omzetting van de Toegankelijkheidsrichtlijn in bijlage I, afdeling 2, o) en bijlage I, afdeling 4, b) bij het Mediadecreet). Gelet op de overgangstermijn tot 28 juni 2025 die in uitvoering van de Toegankelijkheidsrichtlijn opgenomen is in artikel 214/2, §1 en §2 van het mediadecreet, treedt ook de verplichting voor particuliere televisieomroeporganisaties om een signaal voor auditieve ondertiteling uit te sturen dat compatibel is in de zin van punt 2, o) van afdeling 1 van bijlage 1 bij het mediadecreet, en van punt b) van afdeling 4 van bijlage 1 bij het mediadecreet pas in werking op 28 juni 2025.

Het vierde lid van artikel 2 herneemt uit het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012 (artikel 2, laatste lid) de verplichting voor particuliere televisieomroeporganisaties met een marktaandeel van 30% of meer, om alle anderstalige fragmenten in alle journaals toegankelijk te maken door middel van auditieve ondertiteling.

Artikel 3 betreft de Vlaamse gebarentaal (VGT), en houdt voor televisieomroeporganisaties met een marktaandeel van 30% of meer in principe vast aan de huidige regeling die stelt dat deze omroeporganisaties het hoofdjournaal toegankelijk moeten maken door middel van VGT. Alternatief kan de betrokken televisieomroeporganisatie een ander actualiteitenprogramma aanbieden met VGT.

Artikel 4 heeft betrekking op audiobeschrijving. Inzake het aanbieden van audiobeschrijving worden geen specifieke quota opgelegd. Wel wordt aan alle private televisieomroeporganisaties een verplichting opgelegd om bij het aanbieden van Nederlandstalige producties waarvoor reeds een audiobeschrijving werd aangemaakt, deze aangemaakte audiobeschrijving ter beschikking te stellen van de gebruiker, en via de website en de EPG duidelijk te communiceren waar en op welk medium (eindapparaat, apart kanaal, videoplatform, Earcatch, andere app, ...) de audiobeschrijving aangeboden wordt.

De artikelen 5 tot en met 13 hebben betrekking op de subsidieregeling. Subsiëring zal in de eerste plaats ingezet worden voor nieuwe initiatieven inzake toegankelijkheid, nieuwe leertrajecten en kleinere spelers die echt van nul moeten beginnen. Daarnaast blijft de ondersteuning voor live en semi-live ondertiteling behouden. Om zoveel mogelijk partijen te motiveren om in te zetten en te blijven inzetten op het toegankelijker maken van hun omroepprogramma's, en om dus de beschikbare middelen optimaal te benutten, worden de toe te kennen subsidies begrensd tot maximaal 80% van de geraamde kosten. De procedure voor subsidieaanvraag en -toekenning is in overeenstemming met de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 en het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019.

Tenslotte bevat het voorontwerp van besluit een aantal slotbepalingen.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

B. ESR-TOETS

Deze is niet van toepassing op voorliggend voorontwerp van besluit.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend voorontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Eens de Vlaamse Regering haar tweede principiële goedkeuring heeft gegeven voor voorliggend voorontwerp van besluit zijn volgende vervolgstappen gepland:

- inwinnen van het advies van de Raad van State (adviestermijn 30 dagen);
- voorleggen van het voorontwerp van besluit aan de Vlaamse Regering voor definitieve goedkeuring.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de vastlegging van een tijdspad en quota voor het toegankelijk maken van omroepprogramma's en over het verstrekken van subsidies ter uitvoering van artikel 151 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie;
- 2° de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding

Benjamin DALLE

Bijlagen:

- Advies van de Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van 10 november 2022 bij het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de vastlegging van een tijdspad en quota voor het toegankelijk maken van omroepprogramma's en over het verstrekken van subsidies ter uitvoering van artikel 151 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie
- Advies van de Vlaamse Adviesraad Handicap van 18 november 2022, Werken aan inclusieve media via toegankelijkheid, Aanbevelingen bij het ontwerp Besluit van de Vlaamse Regering over de vastlegging van een tijdspad en quota voor het toegankelijk maken van omroepprogramma's.